

NOĆ KNJIGE 2017. „HRANA I KULTURA“

Srđan Lukačević

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek
slukacevic@gskos.hr

Broj
bibliografske
jedinice

299

Knjižnica je kao ustanova informacijsko, medijsko, komunikacijsko i kulturno središte odgojno-obrazovnoga sadržaja, središte kulturnih događanja, aktivnosti, edukacija, promocija, radionica... Knjižnica razvija individualne stvaralačke sposobnosti korisnika, posebno korisnikâ dječjih odjela, obavještava, odgaja i osposobljava za samostalno istraživanje. Potiče razvoj čitateljske kulture komunikacijom između korisnika, djelatnika i knjige, potiče organizirano i sustavno upoznavanje knjiga i knjižnice te poučava korisnika za samostalno cjeloživotno učenje. Osim što je izvor znanja i informacija, ona je i mjesto okupljanja i provođenja slobodnoga vremena. Znamo već kako je redovno čitanje najvažniji element koji vodi do kulture čitanja, zdrave mlade osobe koja u kasnijem životu postaje cjelovitija i kvalitetnija. No, da bi osoba čitala, poželjno je i da bude okružena knjigama. U tome procesu najvažnija je dostupnost knjigama jer su za razvoj čitateljske motivacije važni obiteljski odlasci i druženja u knjižnici, pregledavanje i posudba knjiga. Druženja u knjižnici omogućavaju stvaranje veza s ostalim korisnicima koji dijele iste strahove, probleme, hobije, interese ili motivaciju za aktivnije čitanje. Program osmišljen oko projekta Noć knjige, ali i sve ostale aktivnosti koje Gradska sveučilišna knjižnica Osijek provodi tijekom cijele godine utječu na stvaranje i razvoj čitateljskih navika, kao i na samo vraćanje građana u Knjižnicu. Ciljevi ovakvih aktivnosti jesu poticanje želje za čitanjem i stvaranjem čitateljskih navika kod mlađe populacije, povećanje samosvijesti mladih te poticanje mladih na kritičko razmišljanje. Cilj je, također, razviti naviku dolaženja u knjižnicu, potaknuti kreativno provođenje slobodnog vremena te odgojiti mladoga čovjeka da razumije sebe i svijet oko sebe. Kod starijih posjetitelja, uz ponudu zabavnih sadržaja i literature, misija je djelatnika Knjižnice

potaknuti i sve vrste obrazovanja. Zbog svega navedenog, važno je poticati građane da posjećuju Noći knjige.

Ovogodišnja Noć knjige, koja je u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek tematski objedinjena pod nazivom „Hrana i kultura“, programski je bila osmišljena kako bi pokrila sve do sada spomenute elemente i pretvorila knjižnicu u mjesto susreta, zabave i edukacije. Predavanja koja su se najvećim dijelom održavala u American Corneru GISKO-a zadovoljila su i najzibirljivije među nama, osobito ako znamo da je taj dio programa otvorio Dražen Karačić Cacan i njegov već dobro znani „Tajni svijet rajčica“. Dražen je otkrio jedan novi, paralelni univerzum starih vrsta i posjetiteljima nesebično podijelio dugo sakupljano sjeme neobičnih i ukusnih rajčica. Uslijedilo je jednako uzbudljivo predavanje Dalibora Rajkovića koji nam je približio *craft* piva kroz izlaganje pod nazivom „Runda: nova pivska priča“. S druge strane, kako ljubitelji vina ne bi ostali zakinuti za svoju priču, Damir Zrno bio nam je „Vodič kroz kulturu ispijanja vina“.

Slika 1. Noć knjige u American Corneru i Austijskoj čitaonici Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek

U sasvim drugome dijelu Knjižnice, u Studijskoj čitaonici, predstavila su se dva izvrsna naslova. Prvi, „Volim kuhati : bez glutena, bez kazeina, bez laktoze, bez jaja“ autorice Zdravke Svetličić, govori o pravilnome konzumiranju hrane, metaboličkome redu koji se nije promijenio milijun godina. Ako se hrana ne koristi pravilno, ona tijelu postaje veliki neprijatelj. Ova kuharica ima za cilj usrećiti, kako naš mozak, tako i tijelo! Druga knjiga koja je bila predstavljena, dolazi iz pera Osječanina Darka Varge, pod nazivom „Hrana, kuhinja i blagovanje u doba Zrinskih : život na zrinskim dvorovima, utvrdama i vlastelinstvima u 16. i 17. stoljeću, s knjigama recepata“. Knjiga je objavljena povodom 450. godišnjice Sigetske bitke i pogibije Nikole IV. Zrinskog, a donosi obilje

iscrpnih podataka o životu na zrinskim dvorovima, utvrđama i vlastelinstvima u 16. i 17. stoljeću. Autor je istražio izvore koji svjedoče o običajima i tehnologiji dotičnoga vremena, te donosi opise proizvodnje različitih vrsta hrane na brojnim imanjima Zrinskih: uzgoj povrća, voća, začinskoga i ljekovitog bilja, stoke, peradi, vinarstvo, podrumarstvo i mlinarstvo. Uključeni su i kuharski recepti iz rukopisne kuharice Zrinskih, recepti iz zbirki Galgoczy i Fay te znamenite Koložvarske kuharice.

Ljubitelji kvalitetnih okusa oduševilo je „Dvorište užitaka“ zbog mogućnosti povoljnije kupovine lokanih domaćih proizvoda – fantastičnih vina, neobičnih kravljih sireva, ručno pravljenih pralina i čokolade s dodacima orašastih plodova, meda te sokova i džemova od aronije.

Svakako vrijedi spomenuti i odličnu izložbu nastalu iz fundusa Knjižnice koju su pod nazivom „Hrana i kultura“ pripremile djelatnice Knjižnice Ljiljana Krpeljević i Tena Tormaš Marković.

Slika 2. Noć knjige na Odjelu za rad s djecom i mladima

Uvijek dobro pripremljeni Odjel za rad s djecom i mladima, ni ove godine nije podbacio. Program na ovome odjelu započeo je već u 10,00 sati na Matineji Noći knjige uz promociju slikovnice Zvonimira Tucaka „Medvjed, ovan i med“. Tu susretu s autorima nije kraj jer su nas tijekom Noći knjige dočekala još dva autora za mlade. Antoaneta Klobučar predstavila je svoju bajkovitu priču „Kraljevstvo povrtno“. Puno ozbiljniju temu otvorila je književnica Jasminka Tihi-Stepanić koja u romanu "Moja neprijateljica Ana" tematizira psihogenu anoreksiju koja pogađa sve više mladih djevojaka u suvremenome zapadnom društvu.

Slika 3. Noć knjige na Odjelu za rad s djecom i mladima

Ovogodišnja Noć knjige u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek imala je i jedan uistinu originalan dio programa. Knjige, književnost i prostor knjižnice, tim popularnoga projekta „Secret dinner by Filipa Sorko“ više je nego inspirirao te su već i pozivnice mogle naslutiti koja je točno tema ove „Tajne večere“. Zidovi prostorije koju je Filipi i njezinu timu Knjižnica ustupila na korištenje, bili su prekriveni velikim, starinskim, drvenim ormarima prepunim knjigama te su poslužiti kao savršena kulisa magičnoj književnoj „Tajnoj večeri“ koja se spremala. Kada se kreativni tim unio u temu, jela na jelovniku dobila su imena poznatih književnih djela i pisaca.

Slika 3. Tajna večera by Filipa Sorko

U prostorima Knjižnice dočekala ih je i pozdravila kolegica Špoljarić Kizivat koja im je ispričala ponešto o posebnosti same prostorije u kojoj će večerati. Od originalnoga inventara dr. Vjekoslava Hengla, osječkoga odvjetnika i budućega gradonačelnika, do danas, u Knjižnici su sačuvane kaljeve peći, 4 ormara u kojima se nalazila obiteljska knjižnica, stol i stolica. Ostaci nekadašnjega duha vremena u kojemu se razvijala knjižnica, u današnjoj su sobi gdje je smještena Zavičajna zbirka, najvrjednija zbirka Knjižnice. Zbirka obuhvaća građu od značaja za Grad Osijek i Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (Mursianu), kao i Županiju osječko-baranjsku i Slavoniju (Slavonica).

Slika 4. Sudionici Tajne večere

Na kraju svega, možemo zaključiti da su ovogodišnji posjetitelji kojih je bilo preko 1.000, kao uostalom i sami djelatnici Knjižnice, zasigurno zadovoljni ponuđenim programom i aktivnostima.